

ks. Juliana Chrościckiego

Dzielnice: Włochy

Osiedla: Nowe Włochy

Atrybuty:

Rok utworzenia nazwy: 1990

Opis

Julian Feliks Chrościcki (1892-1973) - ksiądz. Pochodził ze szlacheckiej rodziny, urodził się we wsi Szymony niedaleko Kałuszyna. W 1916 roku ukończył seminarium duchowne. Początkowo służył w Łowiczu, potem w Łodzi oraz Koluszkach. Będąc prefektem Gimnazjum im. św. Stanisława Kostki (ul. Traugutta 1) został skierowany przez warszawską Kurię Biskupią w 1928 roku do budowy drewnianego kościoła p.w. św. Teresy od Dzieciątka Jezus we Włochach (nie należały one wówczas do stolicy). Sześć lat później został jej proboszczem a w trakcie swojej posługi doprowadził - jeszcze przed wojną - do utworzenia miejscowego cmentarza i odlania trzech dzwonów o imionach Teresa, Julian i Bronisław. Za rodzinne pieniądze wykupił teren w pobliżu kościoła a następnie postawił na nim dom parafialny i salę widowiskową. Podczas II wojny światowej ukrywał Żydów - zbiegów z pobliskiego getta - wyrabiał im też fałszywe metryki i akty chrztu, za co (na podstawie donosu) został aresztowany 18 IX 1942 roku i osadzony na Pawiaku a po ciężkich torturach w I 1943 roku wywieziony do Majdanka. Jednak już po dwóch miesiącach został przetransportowany do Zamku Lubelskiego, skąd w V 1944 roku został wykupiony od gestapowców przez parafian i rodzinę. Obiecał wówczas - jako wotum dziękczynne - wybudowanie nowej parafii. Po Powstaniu Warszawskim ukrywał zbiegów z transportów do obozu przejściowego w Pruszkowie. W latach 1945-1949 był wykładowcą Metropolitalnego Seminarium Duchownego, przez wiele lat był członkiem Kapituły Metropolitarnej Warszawskiej. Jeszcze przed 1960 rokiem wymurował kościół i wznosił dzwonnice a w 1957 roku doprowadził do ufundowania przy ul. Popularnej parafii p.w. Matki Bożej Saletyńskiej. Zmarł w Warszawie, w kilka godzin po zasłabnięciu podczas porannej mszy.

Spoczywa:

Podziemia kościoła p.w. św. Teresy we Włochach.

Ciekawostki

Stan obecny:

Nr 2: **Pałac Koelichenów**. Powstał w poł. XVII w. dla kanclerza wielkiego koronnego Andrzeja Leszczyńskiego. W 1671 ukrywał się tu Ulryk Werdum, jeden z organizatorów opozycji magnackiej przeciw Korybutowi Wiśniowieckiemu. W 1794 stacjonował tu król Prus Fryderyk Wilhelm II. W 1795 pałac przejął Tadeusz Mostowski na swoją podwarszawską rezydencję i w 1842 ukończono budowę tego neorenesansowego pałacu. W latach 1844-1928 właścicielami była holenderska rodzina Koelichenów, zajmujących się barwieniem tkanin. W 1928 wg planu Zygmunta Słomińskiego miał tu powstać letni ośrodek wypoczynkowy dla Warszawiaków. Ziemie rozparcelowano wg proj. F. Krzywdy, Polkowskiego i mierniczego H. Kotyńskiego. Po upadku Powstania Warszawskiego mieścił się tu obóz przejściowy, z którego wywożono ludzi o Pruszkowa. Okoliczni mieszkańcy, wraz z proboszczem Chrościckim często owych więźniów odbijali. Wnętrza nie przetrwały do dziś, choć w dawnej sali balowej mieści się dziś biblioteka od 1952. Wokół pałacu znajduje się resztką parku krajobrazowego wg proj. angielskiego ogrodnika F. Jamesa z 1842.

Nr 35: **Kościół św. Teresy Od Dzieciątka Jezus**. W 1929 plac pod budowę kościoła podarowali Koelichenowie, właściciele tych ziem. Początkowo rolę świątyni stanowiła tymczasowa kaplica drewniana, ponieważ budowa kościoła, rozpoczęta w 1934 ciągnęła się aż do 1957. Jest to kolejny warszawski kościół, który przez wybuch wojny miał dwóch projektantów: przedwojennego, którym był Jan Łukasik i powojennego, Stefana Kozińskiego, który nieco projekt zmienił. Dzwony wykonane są z przetopionych garnków, misek, piecyków itp., które podarowali na przetopienie okoliczni mieszkańcy. Jak to z uzupełnianiem wyposażenia kościołów warszawskich bywało, i tu znajdziemy 2 obrazy śląskiego malarza, Michaela Willmana. W krypcie kościoła znajduje się grób ks. Chrościckiego, patrona ulicy i bardzo zasłużonego działacza włoskiego, założyciela tego kościoła i obrońcy mieszkańców getta żydowskiego we Włochach.

Nr 43: **Dom**. Zachowała się tabliczka ze starą nazwą ulicy: Mikowa 43.

Nr 67: 10-14.09.1943 **Komitet Okręgowy Lewa podmiejska PPR i Sztab Główny GL** organizował tu kurs minerski, którego instruktorem był Michał Bronek Jaworski, a egzaminatorami dowódca okręgu Ignacy Krystian Robb-Narbutt i inż. Ryszard Krzysztof Gudlewski. Kursanci, jako egzamin praktyczny, wysadzili 25 i 27.09 3 pociągi ze sprzętem wojskowym i pociąg z oddziałami SA i SS.

Nr 76: **Jednostka Ratowniczo-Gaśnicza Straży Pożarnej nr 2**.

Nr 93\105: **Magazyny i hurtownie**.

Data nadania nazwy: 1990.08.08 (na wyraźne życzenie mieszkańców Włoch). Wcześniej nosiła imię Adama Mickiewicza, a 1954.05.20 - 1990.08.08 nazywała się Mikowa.